

בשנת 2017 חילקו החברות הבורסאיות דיבידנדים בסך 26.3 מיליארד שקל –

הסכום הגבוה ביותר מאז 2010

מזה, חולק לציבור דיבידנד בסך 14 מיליארד שקל

323203

תשואת הדיבידנד הסתכמה ב-3.3%, הגבוהה ביותר מאז שנת 2011

נרשם שיא בשיעור החברות המחלקות -- 44% מהחברות הבורסאיות

ענף חיפושי הנפט והגז בלט השנה עם חלוקת רווחים בסך כ-6 מיליארד שקל ותשואת דיבידנד 18%

יובל צוק, יחידת המחקר

בשנת 2017 חילקו החברות שמניותיהן נסחרות בבורסה בת"א דיבידנדים בסך של 26.3 מיליארד שקל – הסכום הגבוה ביותר שחולק מאז שנת 2010 בה חולקו דיבידנדים בסך של 27.4 מיליארד שקל. סך הדיבידנד שחולק בשנת 2017 גבוה ביותר מ-50% מזה שחולק בשנת 2016.

כ-14 מיליארד שקל, שהם כ-54% מהדיבידנדים שחולקו, שולמו לבעלי המניות מהציבור, והיתרה לבעלי העניין.

201 חברות שמניותיהן נסחרו בבורסה בסוף 2017 חילקו דיבידנד במהלך השנה. מספר המחלקות מהווה כ-44% ממספר החברות הבורסאיות - שיעור שיא של כל הזמנים.

שיעור החברות המחלקות דיבידנדים באופן קבוע עלה בשנת 2017 לעומת השנתיים הקודמות – כ-70% (139 חברות) מהחברות המחלקות חילקו דיבידנד בכל אחת משלוש השנים האחרונות, ו-51% (102 חברות) חילקו דיבידנד בכל אחת מחמש השנים האחרונות.

בשנת 2017 נעצרה מגמת הירידה בתשואת הדיבידנד הממוצעת, אשר ירדה בהדרגה מ-3.6% בשנת 2010 ועד 2.0% בשנת 2016. תשואת הדיבידנד הסתכמה בשנת 2017 ב-3.3%, הגבוהה ביותר מאז שנת 2011.

לוח 1: נתונים עיקריים על חלוקת דיבידנד 2011-2017

2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	
201	181	182	169	177	156	211	מספר חברות שחילקו
44.0%	40.1%	39.5%	36%	35%	29%	37%	שיעור החברות המחלקות מסך החברות בבורסה
26.3	17.4	19.6	18.8	18.7	18.0	23.9	סך הדיבידנד (מיליארדי שקלים)
3.3%	2.0%	2.2%	2.6%	2.9%	3.0%	3.4%	תשואת דיבידנד
806	871	907	739	649	594	692	שווי שוק שנתי ממוצע של החברות הבורסאיות (מיליארדי שקלים)

חלוקת דיבידנדים - לפי מדדי מניות עיקריים

מדד ת"א-35

26 מבין 35 החברות שמניותיהן כלולות במדד ת"א-35 (בסוף שנת 2017) חילקו בשנת 2017 דיבידנדים בסך של כ-17.3 מיליארד שקל (כ-66% מסך כל הדיבידנדים). זאת לעומת כ-12.1 מיליארד שקל שחילקו חברות אלו אשתקד (עלייה של 43%). כ-90% מהסכום ב-2017 חולק ע"י החברות, שמניותיהן היו כלולות במדד ת"א-25 עד מועד כניסת רפורמת המדדים לתוקף בפברואר 2017 (כולן כלולות במדד ת"א-35 בסוף שנת 2017, למעט שותפות אבנר אשר מוזגה לתוך דלק קידוחים שבמדד).

שיעור הדיבידנד שחולק ע"י חברות מדד ת"א-25 לשעבר מהווה כ-59% מסך הדיבידנד, לעומת כ-65% בשנת 2016. זהו השיעור הנמוך ביותר שחולק ע"י חברות אלה מזה למעלה מעשור – המעיד על ירידה בריכוזיות חלוקת הדיבידנדים ע"י החברות הגדולות.

תשואת הדיבידנד של מניות מדד ת"א-35 הסתכמה ב-3.1% בשנת 2017.

תשואות הדיבידנד הבולטות מבין חברות המדד שייכות לשותפויות הנפט והגז ישראלמקו (22.3%) ודלק קידוחים (17.8%), להראל השקעות (10.3%), לקבוצת דלק (9.2%) ולבזק (8.4%).

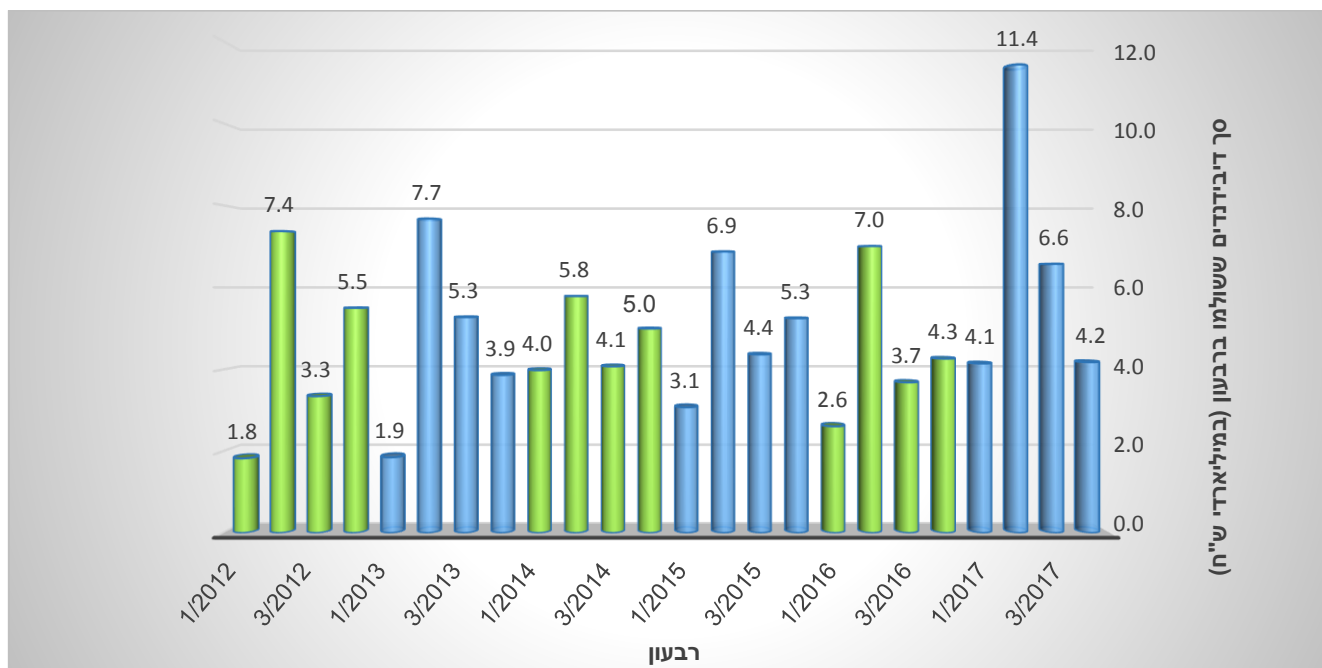
68 מבין 98 החברות שמניותיהן כלולות במדד ת"א-90 (בסוף שנת 2017) חילקו בשנת 2017 דיבידנדים בסך של כ-5.5 מיליארד שקל (כ-21% מסך כל הדיבידנדים).

תשואת הדיבידנד של מניות מדד ת"א-90 הסתכמה ב-3.5% בשנת 2017.

תשואות הדיבידנד הגבוהות ביותר מבין חברות מדד ת"א-90 שייכות ל**דיסקונט השקעות** (27.7%), ליבואניות הרכב **דלק רכב** (14.4%) ו**וקרסו מוטורס** (13.0%), ו**ולנפטא** (12.3%).

המניות הכלולות במדד תל-דיב בסוף שנת 2017 רשמו תשואת דיבידנד של 5.5%, הגבוהה ביותר מאז שנת 2013.

תרשים 1: חלוקת דיבידנד לפי רבעונים (במיליארדי שקלים)

המחלקות הגדולות:

- שנת 2017 לא הייתה קלה עבור חברת **טבע**, והיא נאלצה להפחית לראשונה את הדיבידנד למניות הרגילות שהיא מחלקת. החל מהמחצית השנייה של שנת 2017 קיצצה טבע את הדיבידנד למניה ב-75% מזה ששולם בעשרת הרבעונים הקודמים. למרות זאת, טבע ניצבת גם השנה בראש רשימת מחלקות הדיבידנדים זו השנה החמישית ברציפות לאחר שחילקה כ-4.1 מיליארד שקל – מהם כ-3.2 מיליארד שקל לבעלי המניות הרגילות וכ-0.9 מיליארד שקל לבעלי מניות הבכורה. זאת בהשוואה לכ-5.3 מיליארד שקל בשנת 2016 (כ-5.1 מיליארד שקל למניות רגילות, 253 מיליון למניות בכורה) וכ-4.5 מיליארד שקל בשנת 2015 (מניות רגילות). תשואת הדיבידנד של טבע עלתה מ-2.2% בשנת 2015 ו-2.8% בשנת 2016 ל-3.3% בשנת 2017. הסיבה העיקרית לעלייה בתשואה הינה הצניחה החדה בשערי מניית טבע של כ-44% בשנת 2016 וכ-51% בשנת 2017 (ובסה"כ בשנתיים אלו ירידה של כ-73%).
- במקומות השני, השלישי והרביעי ברשימה נמצאות שותפויות הנפט והגז **דלק קידוחים** ו**ישראלקו** וחברת **דלק אנרגיה**, אשר חילקו רווחים בשיעור חריג בשנת 2017. **דלק קידוחים** חילקה 2.2 מיליארד שקל (ויחד עם **שותפות אבנר** טרם מוזגה לתוכה במאי 2017 – 2.8 מיליארד שקל) ורשמה תשואת דיבידנד של 17.8%. אחד המקורות העיקריים לתשלומי הדיבידנד בשנת 2017 היה התקבולים מהנפקת **תמר פטרויליום**, אשר גייסה כ-2.3 מיליארד שקל מהנפקת אג"ח וכ-700 מיליון שקל בהצעה של מניות למוסדיים. **דלק אנרגיה**, אשר קיבלה השנה דיבידנדים משותפויות הבת שלה **דלק קידוחים** ו**אבנר** בסך של כ-1.5 מיליארד שקל, חילקה השנה דיבידנדים לראשונה בתולדותיה אשר הסתכמו בכ-1.3 מיליארד שקל ורשמה תשואת דיבידנד של 14%. **ישראלקו** חילקה דיבידנדים בסך 2.1 מיליארד שקל, מתוכם 1.8 מיליארד שקל בחודש יוני אשר היוו את מלוא סך הרווחים הראויים לחלוקה של השותפות ומומנו בדרך של גיוס חוב בהיקף של כ-1.6 מיליארד שקל, בסמוך לאחר השלמת המיזוג עם שותפויות **חנ"ל ונפטא חיפושים**. בזכות הדיבידנד החריג הסתכמה תשואת הדיבידנד של ישראלקו ב-22.3%.
- בזק** חילקה בשנת 2017 דיבידנדים בסך של כ-1.3 מיליארד שקל, לעומת כ-1.4 מיליארד שקל וכ-1.8 בשנים 2016 ו-2015, בהתאמה. בעקבות הקשיים אליהם נקלעה בעלת השליטה יורוקום והחקירות והמעצרים של בעלי השליטה ונושאי

משרה בכירים, שינתה בזק את מדיניות חלוקת הדיבידנד שלה החל משנת 2018 לפיו תחלק מדי חצי שנה דיבידנד בשיעור של 70% מהרווח הנקי החצי שנתי (במקום 100% מהרווח לפי המדיניות הקודמת).

- **כימיקלים לישראל** חילקה דיבידנדים בסך של 872 מיליון שקל בשנת 2017 לעומת 620 מיליון שקל בשנת 2016. דירקטוריון החברה החליט במאי 2016 על עדכון מדיניות חלוקת הדיבידנד כך ששיעור הדיבידנד יופחת לעד 50% מהרווח השנתי הנקי (לעומת עד 70% מהרווח הנקי במדיניות הקודמת), וזאת לשם חיזוק מצבה הפיננסי של החברה ולאור התנודתיות המתמשכת וחוסר הוודאות בשוק הסחורות החקלאיות.

- **בנק הפועלים** המשיך במגמת הגידול בשיעור הרווח המחולק כדיבידנד, לאור השיפור המתמשך בהלימות ההון שלו, וקבע מדיניות חלוקת דיבידנד חדשה של עד 40% מהרווח הנקי הרבעוני החל משנת 2017 (במקום עד 30% מהרווח לפני כן). סך הדיבידנדים שחילק הבנק גדל בהדרגה מדי שנה מ-277 מיליון שקל בשנת 2013 ועד 861 מיליון שקל בשנת 2017.

- **דיסקונט השקעות**, אשר לא חילקה דיבידנד מאז שנת 2014, חילקה השנה דיבידנדים בסך של 678 מיליון שקל, אשר הניבו תשואת דיבידנד חריגה של 27.7%. **אי.די.בי. אחזקות**, בעלת השליטה בדיסקונט השקעות עד נובמבר 2017, קיבלה כ-73% מדיבידנדים אלו, אשר סייעו לה בפירעון חובותיה למחזיקי האג"ח שלה.

- **בנק לאומי** החל במהלך שנת 2017 לחלק דיבידנדים רבעוניים, לראשונה מאז שנת 2011, לאחר שאימץ ברבעון הראשון מדיניות חלוקת דיבידנד של 20% מהרווח הנקי מדי רבעון, אשר הוגדלה ברבעון הרביעי של השנה ל-40% מהרווח הנקי לאחר שעמד ביעדי יחס הלימות ההון. סך הדיבידנדים שחילק הבנק השנה הסתכם בכ-628 מיליון שקל.

חלוקת דיבידנדים – לפי ענפים

- תשואת הדיבידנד הענפית הגבוהה ביותר שייכת השנה לענף **האנרגיה**, נפט וגז (14.0%), בעיקר בזכות הדיבידנדים הגבוהים שחילקו שותפויות הנפט והגז **דלק קידוחים** ו**ישראלמקו**, וחברת **דלק אנרגיה**. זאת לאחר שבשנה הקודמת הציג הענף את תשואת הדיבידנד הנמוכה ביותר מבין כל הענפים. תשואת הדיבידנד של חברות ושותפויות **חיפוש הנפט והגז** בלבד הסתכמה בשנת 2017 בכ-18.1%.

בתי זיקוק, שלא חילקה דיבידנדים מאז שנת 2010 למרות שאימצה מדיניות חלוקת דיבידנד מדי שנה, חילקה בשנת 2017 דיבידנד בסך של כ-325 מיליון שקל.

- תשואת הדיבידנד השנייה בגובהה (5.1%) נרשמה הן בענף **המסחר והשירותים** והן בענף **ההשקעה והאחזקות**. בענף המסחר ושירותים בעיקר בזכות **בזק** אשר חילקה כ-1.3 מיליארד שקל, ובזכות יבואניות הרכב **דלק רכב** (424 מיליון שקל) ו**קרוסו מוטורס** (355 מיליון שקל); ובענף **ההשקעה והאחזקות** בזכות **קבוצת דלק** (780 מיליון שקל) ו**דיסקונט השקעות** (678 מיליון שקל).

- ענף **השירותים הפיננסיים** שמר גם השנה על תשואת דיבידנד ענפית גבוהה (4.2%), לאחר ש-12 מתוך 15 חברות הענף חילקו דיבידנד השנה.

- **הבנקים** חילקו בשנת 2017 דיבידנדים בסך של כ-2.3 מיליארד שקל, ותשואת הדיבידנד של הענף הסתכמה בכ-2.4%, הגבוהה ביותר מאז שנת 2007 (4.7%). תשואה זו הושגה בזכות עמידה של רוב הבנקים בדרישות הרגולטוריות של יחס הלימות הון נדרש, אשר התבטאה בהגדלת סכומי הדיבידנדים שחילקו **פועלים**, **מזרחי טפחות**, **הבינלאומי ופיבי**, וכן בנק **לאומי** שחזר לחלק דיבידנדים לאחר הפסקה של שש שנים.

בנק **דיסקונט**, אשר חילק דיבידנד בפעם האחרונה בשנת 2008, אימץ בסוף 2017 מדיניות חלוקת דיבידנד מדי רבעון בשיעור של עד 15% מהרווח הנקי החל מהרבעון הראשון של שנת 2018, אך בפועל לא חולק ברבעון זה.

**לוח 2: השוואה ענפית של חלוקת דיבידנד בשנים 2016-2017
(במיליוני ש"ח)**

2017				2016			ענף
תשואת דיבידנד ענפית	סכום דיבידנד	מספר חברות שחילקו	מספר חברות בענף	תשואת דיבידנד ענפית	סכום דיבידנד	מספר חברות שחילקו	
2.4%	2,327	7	9	1.5%	1,180	5	בנקים
3.5%	761	4	7	1.6%	271	2	ביטוח
4.2%	270	12	15	6.1%	219	10	שירותים פיננסיים
1.7%	4,420	3	55	1.5%	5,699	3	ביומד
0.1%	330	2	54	0.2%	379	2	ללא טבע
1.3%	1,093	24	74	1.5%	1,047	23	טכנולוגיה
5.1%	3,004	34	66	5.2%	3,004	33	מסחר ושירותים
2.9%	3,336	50	96	3.0%	2,744	43	נדל"ן
3.3%	2,514	40	65	2.7%	1,844	42	תעשייה
5.1%	1,856	17	46	2.6%	840	14	השקעה ואחזקות
14.0%	6,750	10	24	1.3%	690	6	אנרגיה וחיפוי נפט וגז
3.3%	26,330	201	457	2.0%	17,537	181	סה"כ בורסה

**לוח 3: תשואות הדיבידנד הגבוהות ביותר מבין מניות מדד ת"א-125 בשנת 2017
(במיליוני ש"ח)**

שם החברה	ענף	סך דיבידנד 2017	תשואת דיבידנד
דיסקונט השקעות	השקעה ואחזקות	678	27.7%
ישראלקו יה"ש	אנרגיה, נפט וגז	2,062	22.3%
דלק קידוחים יה"ש	אנרגיה, נפט וגז	2,245	17.8%
דלק רכב	מסחר ושירותים	424	14.4%
קרוס מוטורס	מסחר ושירותים	355	13.0%

**לוח 4: הדיבידנדים ששילמו חברות מדד ת"א-35
(במיליוני ש"ח)**

שם החברה	תשואת דיבידנד 2017	סכום הדיבידנד 2017	תשואת דיבידנד 2016	סכום הדיבידנד 2016	תשואת דיבידנד 2015	סכום הדיבידנד 2015
טבע	3.3%	4,090	2.8%	5,321	2.2%	4,504
דלק קידוחים יה"ש	17.8%	2,245	1.6%	94	3.0%	193
ישראלמקו יה"ש	22.3%	2,062	2.7%	231	5.3%	518
בזק	8.4%	1,286	6.7%	1,441	8.8%	1,777
כיל	4.4%	872	3.0%	620	4.4%	1,356
פועלים	2.7%	861	2.4%	685	2.1%	569
דלק קבוצה	9.2%	780	5.0%	460	4.1%	500
לאומי	2.2%	628	0%	0	0%	0
עזריאלי קבוצה	2.0%	480	2.2%	400	1.6%	320
הראל השקעות	10.3%	461	5.6%	171	6.5%	235
אמות	6.4%	373	5.0%	221	5.4%	187
מזרחי טפחות	2.3%	334	1.7%	186	0.8%	86
פריגו	0.7%	327	0.5%	322	0.2%	282
בתי זיקוק	7.3%	325	0%	0	0%	0
הבינלאומי	4.7%	310	3.8%	200	2.6%	130
פז נפט	4.9%	300	2.8%	170	4.2%	250
אלוני חץ	5.1%	286	4.8%	228	3.1%	137
מליסרון	2.9%	236	3.1%	215	3.1%	195
אלביט מערכות	1.4%	269	1.6%	266	1.8%	240
גזית גלוב	2.9%	205	4.3%	295	4.3%	328
שטראוס גרופ	2.1%	160	2.2%	150	1.6%	100
שופרסל	4.3%	160	3.8%	100	0%	0
ביג	2.3%	82	2.3%	63	2.0%	50
אורמת טכנו	0.7%	74	1.2%	99	0.7%	49
נייס	0.2%	35	1.0%	147	1.0%	150
פרוטרום	0.2%	26	0.2%	24	0.3%	22
חברה לישראל	0%	0	0%	0	9.6%	1,180
מיילן	0%	0	0%	0	0%	0
טאואר	0%	0	0%	0	0%	0
אופקו הלת'	0%	0	0%	0	0%	0
סודהסטרים	0%	0	0%	0	0%	0
פרטנר	0%	0	0%	0	0%	0
סלקום	0%	0	0%	0	0%	0
דיסקונט א	0%	0	0%	0	0%	0
איירפורט סיטי	0%	0	0%	0	0%	0
סה"כ ת"א-35	3.1%	17,265	1.8%	12,110	1.9%	13,359
מספר חברות שחילקו		26		24		24

3.4%	5,536	2.9%	3,724	3.8%	4,272	סה"כ ת"א-90
	68		63		61	מספר חברות שחילקו

3.15%	22,801	2.0%	15,834	2.2%	17,631	סה"כ ת"א-125
	94		87		85	מספר חברות שחילקו

הנתונים בסקירה זו נלקחו מתוך דיווחי החברות הבורסאיות באתר "מאיה" על חלוקת דיבידנד במזומן, וחושבו לפי מועד התשלום בפועל של הדיבידנדים בכל אחת מהשנים.

הנתונים לכל שנה אינם כוללים דיבידנדים שחולקו ע"י חברות, שמניותיהן **נמחקו מהמסחר** במהלך אותה שנה. בשנת 2017 הנתונים אינם כוללים חלוקת רווחים ע"י **אבנר יה"ש** בסך כ-610 מיליון שקל טרם מיזוגה עם **דלק קידוחים**.

כמו כן, הנתונים אינם כוללים דיבידנדים בעין שחולקו ע"י חברות בורסאיות. בשנת 2017:

- חלוקת מניות קרדן יזמות ע"י קרדן ישראל בשווי של כ-63 מיליון שקל.
- חלוקת מניות רפק ע"י אינטרגאמא בשווי של כ-79 מיליון שקל.
- חלוקת מניות נץ מלונות ע"י קבוצת נץ בשווי של כ-46 מיליון שקל.

בשנת 2016:

- חלוקת מניות שגריר רכב ע"י פוינטר בשווי של כ-50 מיליון שקל

תשואת הדיבידנד הכוללת וכן הענפית מחושבת לפי שווי שוק ממוצע של תחילת השנה וסופה. תשואת הדיבידנד של החברות עצמן מחושבת לפי מחיר המניה ביום האקס.